

Uczę się języka polskiego, ale jeszcze się nie nauczyłem

Aspekt dokonany i niedokonany w czasie przeszłym

I. Proszę połączyć czasowniki w pary aspektowe.

1.	brać	a	zamknąć
2.	mówić	b	wyjść
3.	spóźniać się	c	zapomnieć
4.	spotykać	d	zamówić
5.	zapraszać	e	powiedzieć
6.	przychodzić	f	zaprosić
7.	zapominać	g	umówić się
8.	zamawiać	h	spotkać
9.	wychodzić	i	spóźnić się
10.	umawiać się	j	przyjść
11.	zamykać	k	wziąć

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	e									

II. Proszę wybrać z ramki odpowiedni czasownik i uzupełnić pary aspektowe.

obudzić się * jeść * załatwić * zrobić * myć się * dzwonić * posprzątać
*** wstawać * ubrać się * pójść * przygotować * wrócić**

PRZYKŁAD:

budzić się – obudzić się

jeść – zjeść

1. sprzątać –

2. – umyć się

3. ubierać się –
4. robić –
5. – wstać
6. iść –
7. wracać –
8. – zadzwonić
9. przygotowywać –
10. załatwiać –

III. Proszę uzupełnić pary aspektowe czasownikiem niedokonanym lub dokonanym.

PRZYKŁAD:

pisać – napisać

czytać – przeczytać

1. kupować –
2. – wziąć
3. wybierać –
4. mówić –
5. – zbudować
6. – skończyć
7. jeść –
8. pić –

IV. Przy pomocy przedrostków proszę utworzyć czasownik w aspekcie dokonanym.

z- * na- * na- * prze- * po- * wy- * u- * za- * po- * u- * z-

PRZYKŁAD:

umyć

1. jeść
2. czytać
3. słuchać
4. pić
5. pisać
6. gotować
7. uczyć
8. chorować
9. robić
10. znać

V. Proszę podpisać obrazki odpowiednimi formami czasowników w czasie przeszłym.

PRZYKŁAD:

jeść/zjeść

Oni jedli śniadanie.

Oni zjedli śniadanie.

1. budować/zbudować

Oni dom.

Oni dom.

2. kupować/kupić

Ona buty.

Ona buty.

3. robić /zrobić

Ja obiad.

Ja obiad.

4. czytać/przeczytać

Ty gazetę.

Ty gazetę.

5. pisać /napisać

Ona list.

Ona list.

6. pić/wypić

My kawę.

My kawę.

VI. Proszę podkreślić odpowiedni czasownik dokonany lub niedokonany.

PRZYKŁAD:

Wczoraj (szłam, poszłam) do kina.

Beata: Słucham.

Tomek: Cześć! Mówi Tomek. Chciałbym (1) (zapraszać, zaprosić) cię dzisiaj do kina.

Beata: Niestety nie mogę. Muszę (2) (czytać, przeczytać) bardzo długi artykuł.

Tomek: A co (3) (robiłaś, zrobiłaś) wczoraj przez cały dzień?

Beata: Po południu (4) (szli, przyszedli) do mnie goście. A wieczorem musiałam (5) (pisać, napisać) list do przyjaciółki.

Tomek: Ale to jest bardzo ciekawy film. Na pewno chciałabyś go (6) (oglądać, obejrzeć).

Beata: Jaki ma tytuł ten film?

Tomek: „Tajemniczy ogród”. Mój kolega (7) (oglądał, obejrzał) go wczoraj i (8) (powiedział, mówił), że jest fantastyczny.

Beata: W takim razie może się zdecydować.

Tomek: To świetnie! Spotkamy się za piętnaście siódma przed kinem.

VII. Proszę podkreślić właściwą formę czasownika.

PRZYKŁAD:

<i>Zadanie domowe</i>	<i>zrobię</i>	<i>zrobiłam</i>	<i>robię</i>	<i>przeważnie wieczorem.</i>
1. Wczoraj wieczorem	poszedłem	szedłem	chodzę	do kina.
2. W zeszłą niedzielę mama	ugotowała	ugotuje	gotowała	zupę pomidorową.
3. Piotr wczoraj	jadł	będzie jadł	zjadł	całego kurczaka.
4. Wczoraj w ogóle nie	uczyłem się	uczę się	nauczyłem się	,
bo przez cały dzień	posłuchałem	słuchałem	słucham	muzyki.

VIII. Proszę wybrać odpowiedni czasownik i użyć go w poprawnej formie.

PRZYKŁAD:

Zwykle wieczorem (ja – fem.) oglądam wiadomości, ale wczoraj obejrzałam film (oglądać/obejrzeć).

1. Codziennie (my – fem.) o godzinie siódmej, a w zeszły piątek o godzinie szóstej (wstawać/wstać).
2. Zwykle (ja – masc.) mleko na śniadanie, wczoraj kawę (pić/wypić).
3. Zawsze (ty – fem.) spać o dziesiątej, dwa dni temu o jedenastej (chodzić/pójść).
4. Na kolację zwykle (oni) chleb z szynką, wczoraj (oni) chleb z dżemem (jeść/zjeść).
5. Co roku (wy – masc.) wakacje nad morzem, w zeszłym roku je w górach (spędzać/spędzić).

IX. Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie i użyć go w poprawnej formie.

PRZYKŁAD:

Wczoraj wieczorem Maria poszła do kina z przyjaciółmi (iść/pójść).

1. Codziennie (ja) o siódmej rano (wstawać/wstać).
2. Gdy (ona) go, od razu się zakochała (widzieć/zobaczyć).
3. Ola wczoraj czytać fascynującą książkę (kończyć/skończyć).
4. (Ja – fem.) już do niego pięć listów, a on do mnie ani jednego (pisać/napisać).
5. Ona nigdy nie w niedzielę (gotować/ugotować).
6. Na pewno (ty – masc.) coś nieświeżego i dlatego dziś boli cię żołądek (jeść/zjeść).
7. Wczoraj na imieniny (my – masc.) Markowi eleganckie pióro (dawać/dać).
8. Wczoraj na konferencji on piękną angielszczyzną (mówić/powiedzieć).
9. (Oni) nie wczoraj tej książki, bo była za droga (kupować/kupić).
10. Tak długo dzisiaj rano (ja – fem.) zakupy, że nie miałam czasu na nic innego (robić/zrobić).

X. Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie i użyć go w poprawnej formie czasu przeszłego lub w formie bezokolicznika.

PRZYKŁAD:

Mama zawsze gotowała (gotować/ugotować) pyszne obiady, ale wczoraj obiad ugotowała moja siostra (gotować/ugotować).

Alicja często (1) (spotykać się/spotkać się) z Patrykiem. Wczoraj także się z nim (2) (spotykać/spotkać). Patryk nigdy nie (3) (spóźniać się/spóźnić się), jednak wczoraj pierwszy raz (4) (spóźniać się/spóźnić się). Alicja (5) (czekać/poczekać) na niego bardzo długo. W końcu Patryk (6) (przychodzić/przyjść). Patryk (7) (mówić/powiedzieć), że nie mógł nawet (8) (jeść/zjeść) obiadu i (9) (pić/wypić) kawy. (On) (10) (zapraszać/zaprościć) Alicję na kawę i lody do kawiarni. Alicja (11) (mówić/powiedzieć), że nie (12) (pisać/napisać) dzisiaj maila do swojej przyjaciółki i nie (13) (czytać/przeczytać) książki, którą powinna już oddać do biblioteki. Zdarzyło się to po raz pierwszy. Do tej pory Alicja zawsze regularnie (14) (pisać/napisać) maile do swoich koleżanek i (15) (oddawać/oddać) w terminie książki, które pożyczyła z biblioteki.

XI. Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie i użyć go w poprawnej formie czasu przeszłego.

Pewnego dnia Marysia wstała (wstawać/wstać) bardzo wcześnie. Zwykle (ona) (1) (wstawać/wstać) około dziewiętej, ale tym razem musiała zrobić wiele rzeczy. Marysia (2) (myć się/umyć się) i (3) (ubierać się/ubrać się) bardzo szybko. Zwykle (ona) (4) (ubierać się/ubrać się) długo, ponieważ nie mogła się zdecydować, którą sukienkę włożyć. Następnie (ona) (5) (sprzątać/posprzątać) mieszkanie. Codziennie Marysia (6) (sprzątać/posprzątać) po południu, ale dzisiaj (ona) (7) (robić/zrobić) to rano. Potem (ona) (8) (przygotowywać/przygotować) śniadanie. Była już prawie dziesiąta, a Krzysztof jeszcze nie (9) (budzić się/obudzić się). Marysia (10) (budzić/obudzić) go bardzo długo. Wreszcie Krzysztof (11) (wstawać/wstać). Potem (on) (12) (jeść/zjeść) śniadanie i razem – Marysia i Krzysztof – (13) (iść/pójść) załatwiać różne sprawy. (Oni) (14) (wracać/wrócić) późno wieczorem i Marysia zaraz (15) (iść/pójść) spać.

XII. Proszę wstawić odpowiednią formę czasownika **pójść** w czasie przeszłym.

PRZYKŁAD:

Czy wiesz, gdzie poszła Ewa?

1. Po obiedzie (my – *masc.*) na spacer.
2. Musimy poczekać na Adama, bo on tylko kupić bilety.
3. Czy Marysia do miasta, czy do koleżanki?
4. Dzieci z nauczycielkami do teatru.
5. Marku, dlaczego nie z nami na urodziny do Piotra?
6. Czy on już, czy jeszcze nie?
7. Krysiu, czy ty też z nimi na piwo?
8. Kto po bilety na dworzec?
9. Babcia do szpitala na badania.
10. Czy to dziecko samo do przedszkola?

XIII. Proszę wstawić odpowiednią formę czasu przeszłego czasownika **wziąć** i właściwymi słowami uzupełnić zdania.

PRZYKŁAD:

Ja jestem narciarzem. Ja wziąłem narty, buty i kijki.

narty

buty

kijki

pędzle

farby

walizka

dokumenty

łyżka

nóż

piłka

rower

plecak

plan miasta

piłka do tenisa

rakieta

szorty

pióro

papier

łyżwy

grzebień

nożyczki

mikrofon

kwiaty

lekarstwa

1. Ja jestem malarką.	Ja
2. Ty jesteś pisarzem.	Ty
3. Ty jesteś łyżwiarką.	Ty
4. On jest biznesmenem.	On
5. Ona jest kucharką.	Ona
6. Ono jest dzieckiem.	Ono
7. My jesteśmy reporterami.	My
8. My jesteśmy fryzjerkami.	My
9. Wy jesteście lekarzami.	Wy
10. Wy jesteście kwiaciarkami.	Wy
11. Oni są tenisistami.	Oni
12. One są turystkami.	One

XIV. Proszę ułożyć zdania w czasie przeszłym według wzoru.

PRZYKŁAD:

ja (masc.) pracować na komputerze – zrobić dużo błędów

Kiedy pracowałem na komputerze, zrobiłem dużo błędów.

1. ty (fem.) podróżować po Egipcie – kupić pergamin

.....

2. on wsiadać do tramwaju – zobaczyć Jolę

.....

3. ona jechać pociągiem – poznać Piotrkę

.....

4. my (masc.) być w Krakowie – zwiedzić Wawel

.....

5. wy (fem.) iść ulicą – spotkać Marcina

.....

6. oni być na wakacjach – nauczyć się hiszpańskiego

.....

7. one chodzić do szkoły – poznać wielu przyjaciół

.....

XV. Proszę ułożyć zdania w czasie przeszłym według wzoru.

PRZYKŁAD:

ja (fem.) jeść obiad – zadzwonić telefon

Kiedy jadłam obiad, zadzwonił telefon.

1. ty (masc.) sprzątać mieszkanie – przyjść Marek

.....

2. on pracować – zadzwonić Marta

.....

3. ona czytać – zacząć padać deszcz

.....

4. my (fem.) rozmawiać – przyjść Dorota

.....

5. wy (masc.) iść ulicą – zdarzyć się wypadek

.....

6. oni spać – zatelefonować Jurek

.....

7. one oglądać film – przyjść sąsiad

.....

Jutro zrobię zadanie domowe!

Aspekt dokonany i niedokonany w czasie przyszłym

I. Podkreślone czasowniki proszę odpowiednio wpisać do tabeli i dopisać formę bezokolicznika (infinitiv) oraz 1 i 2 osobę liczby pojedynczej (formę: ja i ty).

Bardzo lubię robić plany. W tym roku już w zimie zaplanuję wakacje letnie. Myślę, że pojadę z moimi przyjaciółmi do Grecji. Weźmiemy plecaki i namioty. Będziemy spać na campingach. Przez pierwszy tydzień będziemy tylko odpoczywać. Będziemy nurkować w morzu i będziemy opalać się na plaży. Potem pojedziemy do Aten i zwiedzimy Akropol. Spotkamy się z naszą koleżanką, która mieszka w Grecji. Będziemy u niej mieszkać pięć dni. Będziemy z nią zwiedzać muzea i zabytki. Na pewno zrobimy piękne zdjęcia. Do Polski wrócimy w sierpniu.

Czasowniki niedokonane (aspect imperfect)		Czasowniki dokonane (aspect perfect)	
spać	będziemy spać (będę, będziesz spać)	zaplanować	zaplanuję (zaplanuję, zaplanujesz)

II. Proszę wybrać odpowiedni czasownik dokonany lub niedokonany.

PRZYKŁAD:

<i>Jutro</i>	<i>przyjdą</i>	<i>będą przychodzący</i>	<i>do mnie przyjaciółki.</i>
1. Maciek	będzie dzwonił	zadzwoń	do ciebie jutro wieczorem.
2. Następnego lata	pojedziemy	będziemy jechać	do Hiszpanii.
3. Czy chcesz wieczorem	oglądać	obejrzeć	ten dobry film?
4. a potem	Zjem będę szedł	Będę jadł pójdę	kolację, .
5.	Kupię	Będę kupowała	ten płaszcz.
6. Czy	zaproście	będziecie zapraszać	Michała na urodziny?
7. Czy	będziesz piła	wypijesz	jeszcze jedną kawę?
8. Chcemy	przeczytać	czytać	tę książkę.
9. Muszę	pisać	napisać	zadanie.
10. Niestety, nie	przyjdę	będę przychodziła	do was jutro.

III. Proszę wybrać odpowiedni czasownik dokonany lub niedokonany.

PRZYKŁAD:

Jutro obudzę się/będę budzić się wcześniej.

Jutro Elżbieta (1) będzie jechać/pojedzie na wycieczkę do Zakopanego. Dlatego rano (2) wstanie/będzie wstawać wcześniej. Potem szybko (3) będzie się myć/umyje się i (4) będzie ubierać się/ubierze się. Następnie (5) zje/będzie jeść śniadanie i (6) wypije/będzie pić kawę. O siódmej (7) będzie szła/pójdzie na dworzec. Na dworcu (8) spotka się/będzie spotykać się z przyjaciółmi. O dziesiątej oni będą już w Zakopanem. Przyjaciele (9) spędzą/będą spędzać w Zakopanem trzy dni. Codziennie (oni) (10) pójda/będą chodzić na wycieczki w góry, (11) będą jeść/zjedzą tradycyjne góralskie sery i (12) będą słuchać/posłuchają góralskiej muzyki. Elżbieta (13) wróci/będzie wracać do domu we wtorek. Potem przez pięć dni (ona) (14) będzie się uczyć/nauczy się do egzaminu.

IV. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników w czasie przyszłym.

Jutro (ja) **pojadę** (pojechać) do Agaty i (ja) (1) (pomóc) jej w malowaniu mieszkania. Może i ty (2) (pojechać) ze mną i jej (ty) (3) (pomóc)? (My) (4) (pojechać) razem moim samochodem, a po drodze (my) (5) (kupić) różne dobre ciastka. Potem (my) wszyscy (6) (zjeść) podwieczorek i (7) (wypić) pyszną herbatę. Wieczorem (ja) (8) (pójść) do kina, a ty dokąd (9) (pójść)? W niedzielę Marek i Robert (10) (pojechać) w góry i chyba ja także (11) (pojechać) z nimi. A może ty (12) (zapomnieć) o kłótni z Robertem i wybierzesz się razem z nami?

V. Proszę wpisać odpowiednie formy czasowników w czasie przyszłym.

PRZYKŁAD:

Ja (fem.) będę mieć/miała dużo pieniędzy (mieć).

On przeczyta tę książkę (przeczytać).

1. One do Francji (pojechać).
2. My (masc.) listy (pisać).
3. Czy (wy) herbatę (wypić)?
4. On album (kupić).
5. One tu jutro (być).
6. Konrad obiad o drugiej (zjeść).
7. Jutro (ja – fem.) nową książkę (czytać).
8. Może wieczorem (my) do kina (pójść)?
9. Czy (ty) tę dobrą zupę (ugotować)?
10. W czasie wakacji (oni) w morzu (kąpać się).

VI. Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie i użyć go w poprawnej formie czasu przyszłego.

PRZYKŁAD:

W przyszłym roku (ja) pójdę (iść/pójść) na studia.

(Ja – *fem.*) studiuje teraz romanistykę w Krakowie, ale po wakacjach (1) (jechać/pojechać) do Francji. (Ja – *fem.*) (2) (studiować) w Paryżu. Interesuję się tłumaczeniem i mam nadzieję, że w przyszłości (3) (tłumaczyć/przetłumaczyć) książki, ale też (4) (móc) pracować jako tłumacz symultaniczny. Mam nadzieję, że na studiach w Paryżu (ja – *fem.*) (5) (spotykać/spotkać) wielu wspaniałych ludzi. Kiedy (ja – *fem.*) (6) (wracać/wrócić) do Polski, (7) (mieć) większe szanse na dobrą pracę. (Ja – *fem.*) (8) (kupować/kupić) piękne mieszkanie i samochód. (Ja – *fem.*) (9) (jeździć/jechać/pojechać) w każdy weekend za miasto i tam (10) (oglądać/obejrzyć) krajobrazy.

VII. Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie i użyć go w poprawnej formie czasu przyszłego.

PRZYKŁAD:

Jutro (ja) wstanę o ósmej (wstawać/wstać).

1. Jutro (ja – *fem.*) do księgarni (iść/pójść) i najnowszy słownik języka polskiego (kupować/kupić).
2. Oni ten film przez dwie godziny (oglądać/obejrzyć).
3. Kiedy (ty – *masc.*) obiad (gotować/ugotować)? Jestem bardzo głodny.
4. Od jutra (my – *masc. pers.*) języka francuskiego trzy razy w tygodniu (uczyć się/nauczyć się).
5. Za rok Grzegorz do swojego wujka do Australii (jechać/pojechać).
6. Od następnego miesiąca (ja – *masc.*) kawę tylko raz dziennie (pić/wypić).
7. One to zadanie jutro (kończyć/skończyć). Dzisiaj są bardzo zmęczone.
8. (Ja – *fem.*) nie słodkiego (jeść/zjeść) przez miesiąc. Muszę schudnąć.
9. Codziennie (my – *nonmasc. pers.*) (grać/zagrać) w siatkówkę.
10. On do mnie za dwa dni (telefonować/zatelefonować).
11. (My – *masc. pers.*) całe mieszkanie jutro (sprzątać/posprzątać).

VIII. Proszę przecząco odpowiedzieć na pytania według wzoru.

PRZYKŁAD:

Czy odwiedziłeś już babcię?

Nie, odwiedzę ją jutro.

1. Czy napisałaś list?

Nie,

2. Czy posprzątałeś swój pokój?

Nie,

3. Czy zrobiliście zadanie?

Nie,

4. Czy ugotowałaś obiad?

Nie,

5. Czy poszłaś do dentysty?

Nie,

6. Czy kupiliście cukier?

Nie,

7. Czy zadzwoniłeś do Hani?

Nie,

8. Czy przeczytałaś ten artykuł?

Nie,

9. Czy obejrzaliście ten nowy film?

Nie,

10. Czy zaprosiłyście na kolację Roberta?

Nie,

IX. Proszę wybrać właściwy czasownik.

PRZYKŁAD:

Zosia

przyjdzie

wyjdzie

pójdzie

do nas jutro.

1. Wieczorem

wyjdziemy

przyjdziemy

pójdziemy

do kina.

2. W przyszłym roku Marek

przyjdzie

pojedzie

wyjdzie

do Australii.

3.

Wyjdziecie

Wejdziecie

Pójdziecie

w sobotę na koncert?

4.

Przyjadę

Pojadę

Wyjadę

do was w niedzielę.

5.

Przyjdiesz

Przyjdiesz

Pojedziesz

z nami w góry?

6. Muszę

wyjechać

przyjść

wejść

do księgarni.

7. Andrzej musi

wyjść

pójść

wyjechać

do Warszawy.

8. O której godzinie

pójdiesz

pojedziesz

wyjdiesz

dziś z pracy?

9. O dziesiątej

wyjdę

pójdę

pojadę

z domu.

10. W piątek

pójdą

pojadą

przyjdą

do nas goście.

X. Proszę ułożyć zdania według wzoru.

PRZYKŁAD:

ja (fem.) mieć urlop – pojechać na wakacje

Jeżeli będę mieć/miała urlop, (to) pojadę na wakacje.

1. ty (*masc.*) skończyć medycynę – pracować w szpitalu

.....

2. wy (*masc. pers.*) wyjechać na studia do Warszawy – musieć kupić mieszkanie

.....

3. on mieć pieniądze – pojechać do Londynu

.....

4. my (*nonmasc. pers.*) przeczytać książkę – oddać ją do biblioteki

.....

5. oni kupić dobre buty – chodzić po górach

.....

6. ona przyjechać do Krakowa – zwiedzić Wawel

.....

7. ja (*masc.*) wziąć rakietę tenisową – grać w tenisa

.....

8. my (*nonmasc. pers.*) napisać list – pójść na pocztę

.....

9. ja (*fem.*) mieć psa – chodzić z nim na spacer

.....

10. ona być chora – nie pracować

.....